

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrť leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računí naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravníštvo se nahajata v Ptujú, gledališko poslojpe štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 5.

V Ptujú v nedeljo dne 29. januarja 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Prvaško gospodarstvo v pravi luči.

Noben drugi slovenski politik ni znal toliko mandatov v svoji osebi združiti in ves svoj vpliv v svrhu ustanovljenja slovenskih denarnih zavodov ter podjetij porabiti, kakor bivši ljubljanski župan Ivan Hribar. Hribar je deželni in državni poslanec, član trgovske zbornice, železniškega sveta, industrijskega sveta. Poleg tega je bil ljubljanski župan, katerega posla se je z vsemi kriplji držal. Po svojem poklicu je Hribar zavarovalni agent ali, kakor se imenuje, zastopnik „Slavije“. Kot tak je skušal pridobiti zveze s češkimi denarnimi zavodi v Pragi. Ena prvih ustanovitev te zveze je bila ljubljanska kreditna banka, katero je financirala češka „Živnostenska banka“. Potem so pričeli ustanovljati filijalke v Trstu, Splitu, Celovcu in hoteli so to tudi v Gradcu storiti, ali nakup hiše so Gradčani preprečili. Te filijalke kreditne banke so zopet iskale in našle zveze s posojilnicami. Ljubljanska mestna hranilnica, ki jo je tudi Hribarjeva stranka uresničila, je bila kmalu v tesni zvezi s kreditno banko. Na tej podlagi je hotel Hribar trgovstvo in obrtništvo vjeti in vpliv pri industriji pridobiti. Obenem se je tudi posestva razkosevalo; masne „kšefte“ je napravil Hribar s kakim prijateljem, manjše je pustil denarnim zavodom.

V ta namen so se tudi septemberski dogodki l. 1908 napravili. Bojkotiralo se je Nemce, jim pobilo šipe in pokradlo table ter naredilo „run“ na največji in najzanesljivejši denarni zavod „Kranjsko šparkaso“. Pod očmi vlade se je to ropu podobno postopanje godilo.

Šele razna potovanja Hribarja po Ruskem, njegov panslavizem, njegovo prijateljstvo za Srbe, njegov boj proti vojaštvu itd. je povzročilo, da cesar Hribarjevo izvolitev za župana ni več potrdil in da se je ljubljanski občinski zastop razpustil. S tem je Hribar izgubil vpliv na mestno in druge slovenske hranilnice. Tudi razne posojilnice so se odmaknile. In to je vzrok poloma Hribarjevih ustanov. Najpreje je prišel polom „Agro-Merkurja“, ki je imel edino nalogo, Nemce bojkotirati. Kako velik je ta polom, dokazuje dejstvo, da je n. pr. neki E. Gmeyer v nevarnosti, da izgubi 100.000 kron. Polomu „Agro-Merkurja“ je sledil polom „Glavne slovenske posojilnice“ s primanjkljajem večih milijonov kron; ta polom spraviti tudi vloge raznih slov. posojilnic v znesku 1 1/2 milijona v nevarnost.

Ti polomi v Hribarjevih denarnih zavodih se kažejo zdaj tudi že v njegovih obrtniških in industrijskih podjetjih. In to čuti tudi Koroska. Odkar je bila železnica čez Karavanke otvorena, se zanimajo prvaki zlasti za Rožno dolino; kajti pot iz Ljubljane v Celovec pelje skozi Rožno dolino. Tudi teče v Rožni dolini Drava, ki naj bi bila enkrat severna meja jugoslovenskega kraljestva.

Hribar je hotel svoj cilj na ta način doseči, da je skušal pridobiti vpliv v puškarski industriji. Radovljiški trgovec Fürsager mu je pomagal, ker ima njegov svak neko hčerko borovelskega puškarskega Petra Werniga za ženo. Wernigovo fabriko so s pomočjo slovenskih in čeških denarnih zavodov spremenili v družbo z omejenim jamstvom. Hoteli so novo fabriko z mašinami in lastno močjo graditi. Ali to je doslej vse izostalo. Polom v prvaških blagajnah je prišel prekmalu. V zadnjem času primanjkuje celo sredstev, da bi se podjetje tako kakor doslej z ročnim delom nadaljevalo. V teh težavah obrnila se je Wernigova družba p. kr. na 18 večidel nemških denarnih zavodov in je prosila za kredit. Povsod so kredit odrekli. Zato so nagovorili zdaj judovske pisarje, da jih za denar po listih hvalijo. V teh slavospevih se čuje, da je to prvaško podjetje „največje“ in „brez konkurence“. To je laž! Nekdaj Wernigova delavnica je postala veliko slabša, odkar so jo Slovenci v roke dobili. Izdeluje vedno le čeno blago za Balkan; specialne mašine so ji neznane; boljši delavci so jo že zapustili in šli v delo knemškim firmam Markus Ogriša (največja fabrika pušk v Borovljah), A. Antonitsch (c. k. dvorni life-rant), J. Hambrusch, J. Sigott, J. Schaschl-Ontschar. Wernigovemu podjetju je torej le še pot odprta, ki so jo nastopili „Agro-Merkur“ in „Glavna slovenska posojilnica“.

Tako sledi polom za polomom v brezvestnem prvaškem gospodarstvu!

Politični pregled.

Čez 100 milijonov več za armado in mornarico. Te dni se je delegacijam proračun armade predložil. Vkljub temu, da še ni popolnoma jasno sestavljen in so nekatere zahteve še skrite, se lahko že danes trdi, da zahteva vlada od avstrijskih narodov čez 100 milijonov kron več za armado in mornarico. To je v teh grozovitih časih splošne draginje tako neobvpjoča zahteva, da se tudi največji patriotje za glavo prijemajo. Posamezne številke tega proračuna so sledeče: Potrebščine za armado obsegajo v normalnem proračunu 354.244.277 K (to je za čez 27 1/2 milijona več kakor lani), izredne potrebščine pa znašajo 5.286.140 K (za čez 4 1/2 milijona več kakor lani); nadalje izredne vojaške zahteve za Bozno in Hercegovino 12.704.600 (za skoraj 4 1/2 milijona več). Vse skupaj torej 372.235.017 K (za 27 1/2 milijona več!) Poleg tega se zahteva še izredne potrebščine v znesku 20 milijonov, nadalje 4 milijone za poljsko artiljerijo. Vse to pa je le nekaki „uvod za reformo armade“ in pridejo poleg tega k temu še zahteve za vojno mornarico. Skrajni čas bi bil, da bi država pod pritiskom pametnih poslancev spremenila svojo gospodarsko politiko: Drugače se mora ljudstvo na teh večnih zahtevah izkravat.

Umrl je najstarejši poslanec avstrijske zbornice, večkratni starostni predsednik dr. Funke. Bil je nemški naprednjak in tudi pri nasprotni-kih splošno spoštovan. V državnem zboru je bil

od l. 1884 naprej. Cesar je vdovi svoje globoko obžalovanje izjavil.

Štajerske agrarne postave. Finančni minister je dal dovoljenje, da se prične s 1. februarjem izpeljavati nove agrarne postave za Štajersko.

Novi tržaško-koperski škof. Cesar imenoval je slovenskega stolnega duhovnika dr. Andreja Kalan za novega tržaško-koperskega škofa.

Napad na našega prestolonaslednika? „Vossische Zeitung“ poroča: Svoj čas bi imel prestolonaslednik Franc Ferdinand na Rumunsko potovati. Ali prijeli so takrat nekega človeka, ki je prišel iz Beograda. Ta človek je nameraval napad na prestolonaslednika. Baje je imel pri sebi pisma srbskega princa Jurja, glasom katerih je ta k napadu napeljeval. Drugič se je nameravalo napad začasa moravskih manevrov, katerih sta se tudi nemški cesar in naš prestolonaslednik udeležila. Za vsem tem tiči srbski Jurček, ki hoče na vsak način prestolonaslednika iz sveta spraviti. — Tako poroča omenjeni list. Merodajni krogi pa zanikajo istinitost teh vesti.

Papež odputuje iz Rima? Listi poročajo, da grozi papež italijanski državi, da bo de Rim zapustil in se drugod (morda na Avstrijskem?) naselil. Seveda na tej stvari še ni ničesar resnega.

Japonski anarhisti. Tudi na Japonskem se je pričel anarhizem širiti. Te dni je bilo v Tokio 24 anarhistov, m. nj. tudi dr. Koloka in neka ženska, na smrt obsojenih. Baje se jih je 12 pomilostilo, ostale pa obglavilo.

Veliki kmetski shod v sv. Lenartu slov. gor.

(Izvirno poročilo.)

Mi ne prirejamo toliko malih zakotnih shodičev, kakor naši nasprotniki. Kajti taki mali shodiči, na katere se z vsemi mogočimi sredstvi zbobna par tucatev nevednih ljudi, nimajo za resno javnost prav nobenega pomena. Zato prireja „Štajerčeva“ kmetska stranka manj ali zato velike shode. Vsa od naše stranke sklicani shod je tako rekoč izraz zavednosti dotičnega okraja. In vsak naš shod je naravnost imenitno obiskano od zastopnikov celega okraja. Naši shodi so tudi dokaz, da so najboljši kmetje, najvestnejši gospodarji in najvplivnejši možje na naši strani.

Tako je bil tudi naš shod v sv. Lenartu slov. gor., ki se je vršil preteklo nedeljo popoldne, sijajna manifestacija napredne misli. Naši nasprotniki uvidevajo veliki pomen naših shodov. Bojijo se teh shodov, ker se bojijo resnice. Zato pa skušajo z najgršim nasiljem preprečiti naša zborovanja. Poleno, nož in kamenje, — to so bojna sredstva slovenskih prvakov. — Že zadnjič so hoteli klerikalci pod vodstvom „Stražinega“ urednika Kemperle veliki shod v Mariboru motiti. Posrečilo se nahujskani tolpi seveda ni, kajti trde kmet-ske pesti so fantičke hitro na sveži zrak postavile in le nastopanju naših zaupnikov se je zahvaliti, da niso bili klerikalci tepeni kot dež. Ta dogodek bi moral klerikalce vendar podučiti,

da si mine damo motiti in razbiti naši shodov. Ali — klerikalci se niso ničesar priučili. Nasprotno, s podvojeno silo in zagriženostjo so naskočili tudi shod v sv. Lenartu in ga hoteli s kričanjem razbiti. Prišli so očitno z namenom, da bi kri prelivali, da bi divjali nad naprednjaki z nožmi, kozarci in stolmi. Ali tudi tokrat se jim ni posrečilo. Naši moške so jim pokazali, da kmet ni igrača prvaškim šribarjem in opijanjenim fantalinom in napravili si so red in mir. Tako je shod v sv. Lenartu za našo stranko eden najbleščajših uspehov, pa čeprav je bilo zborovanje tudi eno najviharnejših. V naslednem podamo poročilo:

Ze par dni sem se je hujskalo v prvaških listih proti našemu shodu. Obenem so zagriženci v sv. Lenartu poskušali natihoma širiti gonjo in ščuvati nezavedne ljudi v nasilje. V ta namen se je sklicalo tudi za isto popoldne v prvaško krmčo nekako zborovanje. Ze mnogo pred začetkom shoda smo opazili okoli nemškega „Ve-reinshausa“ sumljive smrkoline, ki so vohunili in špijonirali. Malo pred 3. uro je prišla tudi tolpa prvaških nahujskancev pod vodstvom Breznikovega sorodnika Krambergerja in urednika Kemperle ter par enakovrednih gospodekov. Bilo jih je 80 do 100 in opazili smo razven par zapeljanih kmetov večidel hlapce, šribarje, prvaške učitelje, nekega slikarja, ki ima popolnoma nemško ženo, znanega Lovreca & compagnia bella. Fantje so bili deloma pijani in s palicami oboroženi; tudi nože so v žepih stiskali. Nakrat prične Kramberger tuliti, kakor da bi ravno iz norišnice ušel; „zahteval“ je, da se shod prične, češ da je že 3. ura. Povedalo se mu je seveda takoj, da on sploh nima ničesar zahtevati in da mora jeziki za zobmi držati. Nastalo je kričanje in ropot in od vseh strani se je že začel klic: Kramberger vun! Le prošnji vladinega komisarja se je bilo zahvaliti, da niso Krambergerja takoj vun vrgli. Kajti to od prvakov plačano človeče prihaja na vse shode škandale delati in domačini so njegovega delovanja že do grla siti. Ali kër je dal Kramberger svojo besedo, da bode miren, se ga je vendar na shodu pustilo (pozneje je ta poštenjak seveda svojo besedo prelomil!)

Kmalu nato je urednik K. Linhart otvoril zborovanje. Za predsednika shoda bil je poklican g. župan Sedminek, za namestnika pa g. Sedminek ml. Nadalje je bila cela vrsta rediteljev določenih. Župan Sedminek pozdravil je vse zborovalce v imenu tržke občine in predstavil vladinega zastopnika ter urednika Linharta. Potem je zadnjemu besedo podaril.

Govornik Linhart, katerega so zborovalci živahno pozdravili, omenil je najprve, da imajo naši shodi namen, širiti tisto načelo, ki nam je bilo vedno prvo: združeno delo slovenskega in nemškega ljudstva za zboljšanje našega gospodarskega položaja (živahno ploskanje in odobravanje). Potrebo tega načela je govornik utemeljaval z današnjim položajem kmetkega ljudstva. Popisal je naraščajoče davke, trpljenje in revščino, povišanje števila eksekutivno pro-

danih posestev, naraščanje izseljevanja itd. Vsed teh dejstev se je ljudstvo pričelo zanimati za svoj položaj. Ali v tem trenutku so tudi že prišli ljudje, ki so ljudstvu vse mogoče obljubovali, pri temu pa svoj lastni dobiček delali. To je bila stara prvaška stranka, od katere je danes pravzaprav edino še Ploj ostal. Po razpadu te stranke ustanovili sta se dve skupini, ki sta si sicer v splošnem najhujši nasprotnici pa sta v enem oziru ednaki: v boju zoper gospodarsko delo in v gonji proti nemškim sodeželanom. Te dve skupini sta liberalna in klerikalna. Govornik raztolmači tukaj delovanje „narodne stranke“, ki je danes že itak v zadnjih vzdihljajih in ki je bila vedno zgolj dohtarska stranka. Kakšno ljubezen imajo slovenski dohtarji do slovenskega kmeta, to dokazuje ravno slučaj, ki se je v sv. Lenartu dogodil in v katerem je znani narodni advokat nekega kmeta za 12 vin. zarubil ter mu skoraj 20 kron troškov napravil (živahno odobravanje in ploskanje). Potem se prične govornik pečati s klerikalno stranko. Komaj je Krambergerja tolpa to besedo slišala, ko je že pričela „živio kmetška zveza“ kričati. Linhart: „Da, tudi mi bodedo „živio kmetška zveza“ vpili, to pa tedaj, kadar jo bodedo vodili kmetje in ne politični farji!“ Te odločne besede so vplivale na zbrane klerikalce, kakor rdeča ruta na bika. Pričeli so kar divjati in tuliti. Mislili so pač, da bodedo na ta način shod razbili ali govornika utrudili. Predsednik je shod za 5 minut prekinil, da se napravi mir. Z nadčloveško potrpežljivostjo so se napredni kmetje nazaj držali, da niso v farške razgrajče skočili. Rediteljem se je s pomočjo komisarja posrečilo, napraviti zopet mir. V velikem razburjenju je nadaljeval Linhart svoj govor. Povedal je, da se politični duhovniki niti najstrožjemu ukazu sv. Očeta ne pokorijo, kateri jim je prepovedal sodelovanje pri denarnih zavodih. Nadalje je povedal kdo in kakšni so voditelji „kmetške zveze“. Zborovalci so mu živahno odobraval, ko je omenil, da so to večidel advokati, duhovniki, profesorji itd. Nadalje je popisal Roškarja, ki gotovo nima pravice, biti na čelu velike stranke; zakaj, to vedo akti sodnije. Pri teh besedah nastal je zopet škandal. Klerikalci so kakor besni vpili „živio Roškar“, medtem ko je velika večina zborovalcev vpila „fej Roškar!“ Urednik Linhart pa je brez strahu in v največjem viharju glasno zavpil: Vi klerikalci bi tudi „živio“ vpili, ako bi vam dr. Korošec slamnatega moža na mizo postavil: vi ravno ne znate z lastnimi možgani misliti. Kadar bodede i vi misliti pričeli, sedel bode v državnem zboru resnični kmetški poslanec, pa čeprav ne bode znal iz revolverja streljati (zborovalci so glasno odobraval in par minut ni bilo drugega slišati, nego „fej Roškar“! Ko je pa g. Linhart v nadaljevanju svojega govora omenil svinjarski slučaj velikega klerikalca Breznika, pričeli so klerikalci in zlasti Breznikov sorodnik Kramberger kar divjati kakor v zverinjaku. Vzdigovali so palice, čaše in stole; tudi noži so se zabliskali. Vladini komisar je sam nekemu fantu vrček iz roke vzel, kër je hotel

ta z njim udariti. Potem je poklical orožnike. Prišlo je takoj 8 orožnikov, ki so morali z orožjem prelivanje krvi preprečiti. Par glavnih kričočev so orožniki iz dvorane iztirali. Naši reditelji so zdaj tudi odločno nastopili in klerikalne hujskače iz dvorane spravili. Tudi Kramberger je bil vun vržen in je potem cvlil, da ga je nekdo za lase vlekel. Kemperle se je nekaj časa obotavljal in je komisarja s solznatim obrazom za pomoč prosil; ali potem je tudi on sfrčal na zrak. V par minutah je bilo vse dokončano in shod se je odslej mirno in redno izvršil.

Primanjkuje nam prostora, da bi govor urednika Linharta tudi le v glavnih potezah omenili. Povemo le, da se je pečal z dejstvom, da klerikalci vsako korporacijo v svoje politične namene izkoriščajo. To dejstvo je govornik dokazal na celi vrsti slučajev. Omenil je od klerikalcev zanemarjeno gospodarstvo v raznih občinah. Nadalje je popisal prvaško gospodarstvo v šentlenartskem in v raznih drugih okrajih (živahno odobravanje). Popisal je sramotne razmere v prvaških posojilnicah, ki so podobne onim v propalih „konzumih“. Naposled je pričel govoriti o štajerskem deželnem zboru, katerega so prvaki zgolj iz političnih vzrokov razbili. Omenil je žalostne posledice zločinske prvaške obstrukcije. Tudi pri teh besedah je ljudstvo burno odobraval. Končno omenil je govornik še lenartsko nemško šolo in njeno veliko potrebo. Dokazal je dejstvo, da ne bode noben kmet niti krajcarja za to nemško šolo plačal, kakor to prvaki zastoj lažejo. Spodbujal je mnogoštevilno zbrane kmete, naj bodedo trdni, naj se ne pustijo od praznih besed zapeljavati in naj delujejo skupno z Nemci za zboljšanje gospodarskega položaja. Končal je svoj 2½ urni govor s klicom: Živeli napredni, neodvisni kmetje! Velikansko navdušenje zborovalcev se je izkazalo v dolgem, vi-harnem odobravanju.

Govornik je predlagal potem sledečo rezolucijo:

„Današnji od okroglo 500 volilcev obiskani shod v sv. Lenartu izraža svoje globoko razburjenje nad zločinsko obstrukcijo slov. poslan-
cev v štajerskem deželnem zboru. Shod izraža tem poslancem najglobljeje nezaupanje. Tudi prosi delavalne skupine v deželnem zboru, da pozabijo vsako odnehanje in da premagajo z vsemi sredstvi to brezvestno obstrukcijo.“

Ta rezolucija je bila ednoglasno z velikim navdušenjem sprejeta. Kër se nikdo več k besedi ni oglasil, je predsednik župan Sedminek v imenu zbranih govornikov Linhartu toplo zahvalo izrazil, potem pa velezanimivo zborovanje zaključil.

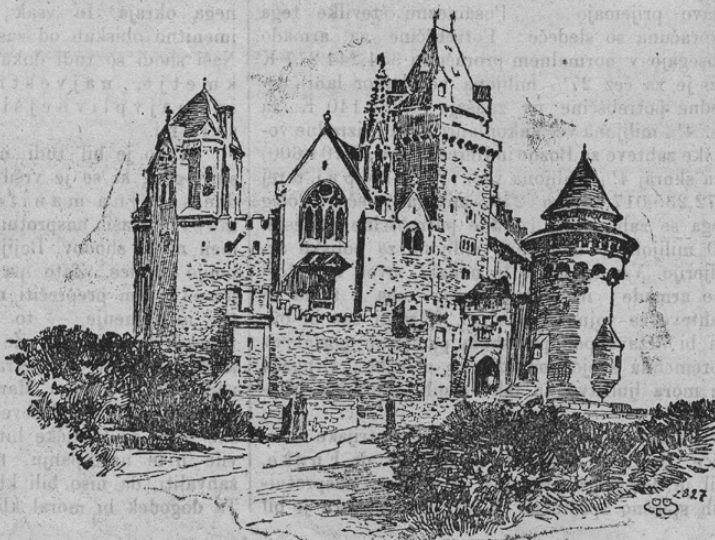
Šentlenartski okraj je govoril — kmetje, ostanimo složni in premagali bodedo slehernega nasprotnika!

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Mislite se, dragi čitatelji „Štajerca“, da spimo smrtno spanje; ali temu ni tako; mi opazujemo natanko vsako delovanje našega g. župnika Vogrina. Sedaj ko so v naši fari volitve v občinskem odboru, si neizmerno prizadeva volilce na svojo stran dobiti in kateri so njegovega mišljenja, jim kar na dom zapisana imena odbornikov njemu v danih dopisilja, da bi tem potom celi župniji zapovedoval. Žali Bog da je pri nas še dosti nevednežev, ki si dajo v svoje možgane pogledati. Pa to še ni najgrše delovanje tega župnika, da žive ne pusti v miru. On še tudi mrtvim njihovo čast jemlje. Evo slučajja! Dne 10. t. m. je umrla Barbara Stamberger, posestnica v Paradižu, obč. sv. Lizabeta. Drugi dan pa je prišel zet umrle iz fare Sv. Vida pri Ptuj u župniku, ter je hotel plačati za peto koralno mašo (zadušnico); zato je poprašal, koliko zahteva; g. Vogrin je zahteval 6 kron 40 v.; ta se je tedaj proti župniku izrazil, da več ne plača, kakor St. Vidski duhovniki jemljejo, namreč 4 krome 20 v. Lahko si mislite jezo tega Vogrina ko je proti temu možu se izrazil, da so vsi St. Vidčani „osli“ itd. Prašamo Vas, St. Vidčani, ali bodede Vi mirno omenjene izraze v žep vtaknili? Tedaj si bodedo čitatelji tega lista res kaj takega od Vas mislili! Ko se tedaj nista mogla pobotati, je šel k g. kaplanu, da bi tam plačal; ali čujte in strmite, skrb Vogrinovo! Priletel je po stopnicah v kaplanovo sobo in mu

Grad Kreuzenstein.

Naša slika kaže naj-novejšo fideikomis-graščino v naši državi. To je namreč krasno izdelani in bogato okinčani grad Kreuzenstein na Nižjem Avstrijskem, ki je last znanega pospeševalca umetnosti grofa Wilczek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 „Štajerca“
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 Zahtevajte
 povsod

v nemškem jeziku prepovedal mašo najeti; ali o groza, ko mu ta mož tudi v istem jeziku odgovori, da on lahko najme sv. mašo kjer hoče; tedaj je z dolгим nosom nazaj po stopnicah pobrisal, in v svoji sveti jezi dirjal k cerkovniku prepovedat nadalno trikratno zvonjenje po umrli. Prašamo Vas, g. župnik, ali ste Vi prispevali kedaj za naše zvonove, ali so na Vaše stroške v zvonik spravljene? Sramota od Vas, da bi Vi v svoji besnosti našim rajnim zadnji spominu kratili! Mogoče še je pri Vas, da se predrznite tistim, kateri nočejo Vam po trikrat za olepšanje naše farne cerkve prispevke plačevati, vstop v cerkev prepovedati. Svetujemo Vam, posnemajte v zgled Vašega g. dekana; pred sv. mašo pridigo vpeljati, da ne bode toliko faranov maše zamudilo, in v cerkvi zmrzovalo v tem zimskem času, medtem ko se Vaši cerk. ključarji v zakristiji, pri topli peči grejejo. Ako ste tedaj tako skrbni za svoje podrepanike, tedaj Vas opozarjamo, kar celi roj peči po cerkvi nastavi, da bode šlo po Vašem mnenju, v Vašo večjo čast. Opazovali bomo nadalje Vaše delovanje, in kadar pride čas odkrivanja, tedaj Vam gorje; sejete prepir, želi bodete vihar v vsakem predalu Vam toliko priljubljenega lista.

Opazovalec.

Brezno p. Dravi. V nekem lističu se čudi Št. Janžki župan gosp. Uran, da mu je Brezniški občinski urad njegov slovenski razglas zavrnil. To ni nič čudnega; veliko bolj čudno je to, da hoče g. Uran tudi v Brezniški občini komandirati. Svoje uradno poslovanje si vsaka občina uredi po svoji volji. Ako bi mi od g. Urana zahtevali enako prijaznost, bi mu tudi slovenski razglas poslali, ker vemo, da se tam slovensko uraduje. Kar g. Uran o sovrastvu govori, ne razumemo. Mi Nemci in Slovenci Brezniške občine živimo že dolga, dolga leta v medsebojnem miru ter si drug drugemu pomagamo in tako bode z božjo pomočjo tudi zana-prej. Tako stoji stvar. Brez zamere!

Iz Kozjega. Tukajšnji slovenski, zelo delovalni okrajni zastop je imel sejo; govorilo se je o novih cestah, katere bodo enkrat delali črez Prevorje; mnogo so obljubili, bomo videli kaj se bode storilo. Govorilo se je tudi o „apotekarju“ natančnosti; o tem zamolčim, ker to govorjenje ni spadalo k tej seji, temveč to je bolj za svoj žep! Dalje občinska tabla, prej dvojezična je sedaj naenkrat popolnoma slovenska. Kmet, drugo leto bode zopet več občinskih doklad! Požarna bramba ima tudi nov slov. napis; imenitno, ali ker ima slovensko komando je že na bobnu. Ob času nesreče bodo pa vrli naprednjaki gasili! Pošta pa ima zdaj že dvojezični napis; poštarica se je premislila, pravica mora biti za vse. Drugokrat več od tukaj!

Kmet iz fare.

Iz Ljutomerja. Ga že majo, ga že majo! Tako je zavpil moj sosed, ko sva se srečala pretečeno nedeljo pred Vaupotičevo gostilno v Ljutomeru. Ves zasopel je stal pred menoj in nekako preplašen je bil. Stopila sva v krčmo, kjer sva sedla slučajno k prazni mizi v kotu pri peči. Ko sva si privoščila nekaj kapljic priznane dobrega Vaupotičevega vinčka, sem poprosil prijatelja, naj mi razloži in pove, kaj se je zgodilo in koga da že „majo“. Šepnil mi je na uho, da naj ne govorim preglasno, ker se gre za jako važno, pa še tajno reč. Začel je nekako: „Veš Jurček, ko sem šel po rani maši mimo pulferturma domu, sem dohitel dva človeka, ki sta govorila med seboj prav tiho. Ker pa dobro slišim, sem ujel tudi besede „v zanjki ima vrat, nikdo ga ne reši več“. Tisti, ki je imel dolgo suknjo, je še pristavil, da je nadrukano to že v cajtingah. Ker se nisem hotel pokazati nevednega, sem se obrnil in jo mahnil nazaj v trg z namenom, da grem k našemu školniku Karba, ker prè toti gospod vse znajo, čeravno niso bili v črni šoli. No, zdaj pa sem našel tebe in ker si ti tudi moder človek, mi povej, če so res že zgrabili tistega vraga, veš, tam v Belotincih, ki vse spotere in tak divja, da ga še naši mešniki nemrejo pregnati.“ — Natočil sem in ko sva spila, sem rekel prijatelju prav tiho na uho: „Ljubi Šumen, ne bodi nor, saj veš, da si vrage ne devljejo zanjke na vrat. V cajtingah ni bil belotinski vrag, tam je bila čisto druga stvar. Naš ljubi „Štajerc“ je predstavljal v zanjki „sokola“ Karleka. To je čisto drug vtič, kaaaj?!“

Šumen me je pogledal ves začuden in je komaj spregovoril: „Sto vragov pa jezero sokolov, jaz mislim, da majo belotinskega na lanci, če pa so totoga zgrabili, pa mi je še ljubše. Saj je zadnji čas.“ — O! sosedne mize se je približal lajnar, ki je pa, ker so bile lajne pokvarjene, popeval prav milo. Končno je zapel še z v srce segajočim glasom: Bog oče nebeški, oglej se na nas, izpusti vse kore hudičev in spak — ter vzami prvaške židove od nas, ker ljubši od takih nam je pač sam vrag. Starček je nabral lepo število raznega drobiža, gostje so pa pogruntali še marsiktero prav primerno. — S sosedom sva se podala na to proti domu, kjer so naju pričakovali vaščanje z veliko radovednostjo, ker so hoteli vedeti, če je Hujbar morda vtiča, ki ima vrat v zanjki, že doj vzal, ali potugrafriral. Prihodnjič bodeva s sosedom naročila tako potugraffijo, ki bode lepša, kakor belotinski škrt, ki ima zeleno obleko in rudečo kapico.

Hrastnik. „Štajerc“ je zadnjič pred občinskimi volitvami v Trbovljah omenil nekako takole: Menda ja ne bodo rudarji glasovali za enega Roša, kateri je svoj čas rekel, da rudarji so za postreljati. Takrat niso rudarji „Štajerca“ poslušali, marveč volili oziroma kompromis držali so s slov. narodnjaki, med katerimi je seveda tudi propadli Roš; no in zdaj se že kesajo. Pri zadnji občinski seji je socialist Malovrh kot zastopnik rudarjev m. dr. tudi rekel: „Jaz prevzamem mesto občinskega svetovalca z obžalovanjem, ker vidim da se je na tisoče delavstva prezrlo; v taki izključno delavski občini se je dalo delavstvu komaj en mandat; poskrbeli bomo, da bo delavstvo zvedelo o tem nečuvnem postopanju!“ No in liberalce je bilo stam (?) njihovega zahrbtnega dela, to se je videlo na njih obrazih, ker niti eden se ni upal oporekati. Mi pa iz tega vidimo, da rudarji-socijalisti se že kesajo kompromisa z liberalci. Prav je, bodo vsaj enkrat spoznali, kaj znajo slov. narodnjaki. Dokler se narodnjakom gre za čast, za zmago, toliko časa se prilizujejo ubogemu delavstvu, a kadar je treba delavstvu pravih zastopnikov, takrat jim pokažejo pa hrbet. No tisti, ki pravite, da Trbovlje morajo biti „slovenske“, bomo videli, kaj znajo slov. liberalni vodje, no pa ... Nazdar!

Državni pravdnik — kje si!?

Velikanski polom „Glavne posojilnice“ v Ljubljani je prizadel vse slovenske pokrajine. Grè se za milijone ljudskega denarja. Prvaški lažniki skušajo zdaj napredne zavode očrtni, da bi svoje lastne sleparije zakrili.

Pribijemo sledeče: 1. Bilanca „Glavne posojilnice“ je bila leta sem sleparsko sestavljena. — 2. Največja posojila in kredite se je dajalo brez sklepa sej. — 3. Posamezni člani predstojništva so špekulirali s tujim denarjem. Tako se je kupilo brez sklepa graščino Thal pri Gradcu za 1,200.000 K in se za to svoto tekem 5 let niti vinarja obrestni ni

plačalo. — 4. V bilanci izkazanih skladov sploh ni. — 5. V upravi so grozovite nerednosti, ki se bodo še pred sodnjo obravnavale. — 6. Članom predstojništva se je na stotisoče kron brez jamstva posojalo, tako enemu člannu 165.000 K, drugemu 350.000 K, tretjemu 900.000 K, itd. — „Glavna posojilnica“ ne izplačuje vložnikom ničesar; zapeljati hoče obupane vložnike, da naj se ti zadovoljijo s 50% po odpovedi; polovico svojega denarja naj torej ti nesrečneži izgubijo! — „Celjska posojilnica“ je „Glavno“ za 300.000 K tožila; prišlo je do poravnave, ker je en član predstojništva pustil svoje posestvo zarubiti. To je nepravilno! — Za prejšnjega revizorja je bil posebni konto, pri kateremu se je ime izbrisalo; tako so napačne bilance bile mogoče. Od 4 milijonov malih (kmetijskih in delavskih) vložnikov manjka 2 milijona. Zapeljuje in slepari se nesrečne vložnike.

Zahtevamo torej v imenu oškodovanega prebivalstva, da se odgovorne voditelje „Glavne posojilnice“ takoj v ječo posadi! Drugače izgubi prebivalstvo vse zaupanje v pravičnost sodnije. V zapor s sleparji!

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Novice.

Prijateljem na Kranjskem!

V zadnjem času, zlasti od novega leta sem pričelo se je število naših prijateljev na Kranj-

Smešno pozdravljanje.

Str c angleškega kralja, vojvoda Connaughtski potoval je p. kr. po Afriki. Najbolj se je začudil v deželi Barortso nad smešnim pozdravljanjem črnih domačinov. Zamorci so namreč hoteli svoje posebno spoštovanje vojvodi na ta način izkazati, da so se pred njim na hrbet vlegli. Pri temu so kakor dojenčki z nogami brcali in svoje narodne pesmi prepevali.

Kuriose Begrüssung des Herzogs v. Connaught durch Eingeborene des Barotselandes.

ske v nepričakanem obsegu povišati. Od vseh strani nam prihajajo novi naročniki in se z navdušenjem oprijemajo našega lista. To je posledica dejstva, da tudi med kranjskim ljudstvom pametno mišljenje prodira, da so se trezni ljudje naveličali vedne gonje in da pozdravlja vsako pošteno srce poročanje brezobzirne resnice.

Pred par desetletji vladal je še na Kranjskem popolni mir med slovenskimi in nemškimi prebivalci. Vsak Kranjec je bil ponosen, da je znal tudi nemško govoriti. Narodnostnega boja ni bilo. In kdo bi tajil, da se je ljudstvu takrat bolje godilo? Ali ni ravno v zadnjih desetletjih kranjski kmet na beraško palico prišel? Tam kjer je bilo preje zdravo gospodarstvo, imamo zdaj dolgove, lepa posestva so razkosana, nekdanji posestniki pa trpijo v Ameriki kot sužnji kapitala! Kranjska dežela je do ušesa v dolgih, ljubljansko mesto istotako... In vse to se je v par letih spremenilo! V par letih, v katerih je divjala narodnostna gonja in rodila sovraštvo, bojkot, strast in gnusno politiko! Hribarjev vstop v javnost je začetek konca! Z njim se je pričela brezplodna hujskarija protinemštvu, katerega davčno silo ne sme nikdo prezirati. Z njim se je počela širiti protiaustrijska, srbofilaska struja, ki pljuje na vse to, kar je bilo patriotičnim Kranjcem doslej sveto. Z njim se je pričelo izrabljanje gospodarskih korporacij in denarnih zavodov v politične namene. In zdaj prihaja že vsestranski polom... Hribar je položil ad acta, sam cesar ga je vrغل v staro železje. Mesta in dežela ječijo v dolgovih. Posojilnice pa hitijo v likvidacijo in konkurz...

To je resnica in ker je naš „Štajerc“ edini list, ki se upa to resnico brezobzirno povedati, zato si pridobiva i na Kranjskem toliko prijateljev. Kajti v svojem srcu je nepokvarjeno kranjsko ljudstvo že davno do grla sito nevarne prvaške gonje!

Naši nasprotniki pa divjajo in psujejo in hujskajo. Povsod nagovarjajo ljudi proti „Štajercu“, v svojih listih se kar penijo od jeze, obrekujejo in lažejo... Oh, vi nasprotniki, kako smešni ste! S to gonjo proti „Štajercu“ mu delate le reklamo in čimboli bodete naš list zatirali, temveč odjemalcev bomo dobili. Ako je naš list res slab, potem ga mirno pustite čitati; kajti ljudstvo je vendar dovolj zrelo, da loči zrnje od slame. Ako je pa naš list dober, potem vsa vaša smešna hujskarija ne bode pomagala!

Našim prijateljem pa kličemo: Le naprej! Naznaniti nam vsakogar, kdor bi proti „Štajercu“ hujskal, kajti postopali bomo odločno, da branimo svoje pristaše pred nesramnostjo srbofilskih plačanih kreatur...

„Štajerc“ se mora in se bode tudi na Kranjskem razširil!

Prvaški posojilničarji obtoženi. Državno pravdnštvo v Ljubljani je dvignilo obtožbo zo-

per člane predstojništva in nadzornišтва „Glavne posojilnice“, katera je z 2 milijona kron dolgovi v velikem polomu. Med obtoženci so sledeči prvaki: dr. Hudnik, poslanec Turk, Anton Patrih trgovec, pek Jože Čad, trgovec Jože Maček, trgovec Karl Meglič, svinjski trgovec Elija Predovič, Franc Hren. Seveda so ti možje skozinskoz Hribarjevi pristaši. Zanimivo pa je, da so nekateri od njih (Turk in Meglič) tudi upravni svetovalci „Mestne hranilnice“ v Ljubljani. Pač značilno! Hm, hm!

Rudarji žrtve prvakiših polomov. Pri ljubljanski „Glavni posojilnici“, ki stoji tik pred konkurzom, imajo slovenski izseljenci v Ameriki, večidel vbogi rudarji, nad en milijon kron vloženih. Vbogi ljudje, ki so si te krvave denarje od ust prišparali, ki so upali, da bodejo pozneje v domovini te denarje za zboljšanje svojega življenja porabili, — oddajali so svoj denar narodnjaškemu agentu Franku Saxer v Novem Yorku, češ da naj denar v zanesljivi hranilnici naloži. Saxer pa je pošiljal ta denar „Glavni posojilnici“ in je dobil zato seveda visoke provizije. Zaslužil je toliko, da je postal bogatin in se je pred par leti celo v Ljubljano pripeljal ter prinesel seboj židani slovenski trak za Prešernov spomenik... Rudarji v Ameriki pa bodejo bržkone svoj krvavo zasluženi denar izgubili! Takšni so narodnjaki doma in v Ameriki! Saxer seveda taji in laže v svojem listu na vse pretege. Ali kdo mu veruje? Vbogi knapi, vbogi izseljenci...

Epilepsija. V časopisu se množijo v zadnjem času naznanila o važnih iznajdbah na polju praktičnega zdravilstva. Javnost se še ni pomirila vsled iznajdbe krvnega seruma in že se je iznajdbeni duh zdravnikov polastil doslej precej zanemarjenega polja zdravljenja epilepsije. Glavna zasluga grè v tem oziru priznanemu specialnemu zdravniku dr. Aleksandru Szabó, kateremu se je po dolgoletnemu preiskavanju posrečilo, izpopolniti svoj način zdravljenja, tako da z njegovo pomočjo pri težki epilepsiji nepričakovano zdravilne uspehe doseže. Natančnejša pojasnila na vprašanja pacientov ali njih svojcev daje ordinacijski zavod (Budimpešta, V., Grosse Kronengasse 18).

Za konjerejce. Ministrstvo za poljedelstvo vabi vse konjerejce in posestnike konjev, da naznanijo najkasneje do konca tekočega leta svoje prodajne, za plemo sposobne žrebce pisмено neposredno ministrstvu za poljedelstvo z vlogo, ki jo je prevideti s predpisano kolkovno znamko po 1 K. Zglašene žrebce bode pregledal na njih stališču zastopnik državne žrebčarije ako mogoče še ob času pojanja in jih bode po izidu presodbe zaznamoval. Slučajni nakup deželnih žrebcev, kateri bodo spoznani kot popolnoma sposobni plemenski žrebci za dotično deželo, bode izvršila v teku jeseni po razmeri potreščine in na razpolago danih denarnih sredstev temeljem pooblastitve ministrstva za poljedelstvo državna žrebčarija sporazumno z organi poklicanimi k sodelovanju pri deželnem konjerejstvu. Vsled zglasitve kakega žrebca

za nakup kot deželnega plemenskega žrebca se ne ovira med časom slučajno namenjena drugovrstna razpolaga posestnika žrebca, kakor tudi nasprotno sprejetje zglasitve od ministrstva za poljedelstvo ne obveza istega k nakupu zglasjenega žrebca tudi v slučaju njegove popolne sposobnosti. Vsaka zglasitve žrebca mora obsegati njegovi rod, velikost, barvo, starost in ceno, potem kraj, kjer se more žrebec pregledati. Rod žrebca po očetu kakor tudi po materi se mora postavno dokazati. Glede starosti zglasjenega žrebca se opomi izrečno, da se more v posestev vzeti le nakup takih žrebcev, kateri so ob času zglasitve, ako so toplokrvni, dopolnili 3. starostno leto, ako so čisto hladnokrvni, ako so že dopolnili 2. starostno leto. Zglasitve takih žrebcev, kateri niso dosegli te starosti, se ne bodo vpoštevale. Zglasitve žrebcev, katere dospejo k ministrstvu za poljedelstvo še le po preteku zgoraj označenega roka, morejo se vpoštevati le v drugi vrsti in sicer le toliko, v kolikor se ni mogla potreščina nadomestnih žrebcev po številu in vrsti pokriti po nakupu pravočasno zglasenih žebcev.

Krapina-toplice. Ravnateljstvu termalne kopalni se je posrečilo, pridobiti za prihodnjo sezono za kopaljsko restavracijo v Krapini-toplicah vsled svoje izborne kuhinje in kleti z nezgane hotelirja g. Johana Sauer. Ta novica se je sprejela s splošno zadovoljnostjo.

Naš članek o sramotnih razmerah v občini Vurmburg pri Ptuj, ki smo ga objavili v zadnji številki, prinesel je tudi dnevnik „Grazer Tagblatt“. Klerikalci v Vurmburgu so lahko ponosni, kako znameniti bodejo počasi po celem svetu postali!

Klerikalci in častna beseda. Slovensko-klerikalni poslanec dr. Jarc je na shodu v Rudolfovem lagal. Kër mu je neki naprednjak Rozman oporekal, rekel je dr. Jarc: „Ako ni res, kar sem trdil, me lahko kot lažnika plakatirate.“ No, Rozman je napravil plakate, na katerih je Jarc za lažnika imenoval, Jarc pa ga je tožil. Pri sodnji je Rozman dokazal, da je Jarc lažnik in je bil oproščen. Lepe voditelje ima klerikalno-prvaška stranka!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Kakor grob so molčali klerikalni bratci na shodu v sv. Lenartu, ko je urednik Linhart povedal o papeževem ukazu, glasom katerega ne sme biti noben duhovnik blagajnik ali predsednik kakšnega denarnega zavoda. Niti „be“ niti „me“ se niso upali reči. Proti sv. Očetu se ti tercijali seveda niso upali niti besedice črhiniti, svoje politične duhovniške vodje pa tudi niso smeli grajati. In molčali so. Niti Kemperle jim ni prišel na pomoč, čeprav občuje toliko z duhovniki, da ima gotovo že nekaj žegna na sebi. Tudi on je molčal. In to je bilo najpametnejše!

Kdor ne vboga, ga tepe nadloga, — kaj-ne, gospodine Kemperle, slavni urednik slavne „Straže“? Ko ste zadnjič na shodu v Mariboru rogovillili, ste morali vendar izprevideti, da naši kmetje ne sedejo na klerikalni lim. In čeprav ste se tako daleč „ponožali“, da ste vkljub vsej narodnjaški zagriženosti v nemškem jeziku govorili, Vas kmetje niso hoteli poslušati in so Vas malo glasno „odslovili“. Prosili ste milo urednika Linharta za osebno varnost, ki Vam jo je ta tudi zajamčil. In res se Vam ni niti las na glavi skrivil. V zahvalo pa ste načekali v svoji „Straži“ laž, da smo se Vas zbal, da se je ves shod pred Vami tresel... To je bila neodpustljiva laž, g. Kemperle, in mi smo rekli, da Vas nikdar več ne bomo branili. Vi niste vbogali in ste prišli zopet na shod v sv. Lenart. In z enim Krambergerjem ste vodili gonjo. Pozneje seveda ste prišli z solzami v očeh in ste se trepetajoče skrivali za sabljico g. komisarja ter ga prosili zopet za pomoč. Ali — odleteli ste skozi vrata, da je bilo veselje! Vbogajte torej, prijatelj Kemperle, in ne vzprizajajte škan-dalov po naših shodih, kajti tudi naša potrpežljivost ima svoj konec.

Najbolj vjezilo je prelasanega rezervnega oficirja Krambergerja in njegovo pijano tolpo, ko je govornik Linhart omenil Breznika in njegove sladke bratce. Kakor da bi gad pičil, skočil je Kramberger pokonci. Neki kmet pa mu je zaklical: Nikar se ne jezi, šribar, saj ti nisi kriv, da je mrzli Breznik tvoj stric...

Zopet nesreča v zraku.

Dne 29. decembra se je dvignil v Schmar-gendorfu balon „Hildebrandt“ v zrak. Tri tedne niso o njemu ničesar zvedeli; zdaj pa so našli balon, ki je ponesrečil. Padel je namreč iz velikanske višočine v jezero Göhren in je našel lastnik dr. Kohrs kakor tudi drugi drugi prokurist Keidl, svojo smrt. Naša slika kaže v levem kotu balon, v desnem dr. Kohra, spodaj v jezeru zmrznjene

Die Ballonhülle auf dem zugefrorenen Göhrenssee in Fommern.

Die Fundstelle des Ballons „Hildebrandt“.

ostanke razbitega zrakoplova.

Kramberger v sv. Lenartu je posojilnični pisar in prvaški hujškač najhujše vrste. Poleg tega je pa rezervni oficir. Na zadnjem shodu pa je dal najprve svojo besedo, da se bode popolnoma mirno obnašal, potem je pa to besedo požrl in obnašal se je tako, da se ga je moralo s silo iz dvorane vreči. Kaj pravijo tovariši-oficirji k temu? Kaj pravi častni svet oficirjev? Kramberger trdi, da se ga je pri laséh iz dvorane vlekle. Ali je to častno za rezervnega oficirja?

Nesrečni Kemperle. Slavni urednik duhovite mariborske „Straže“ in general „bojovnikov“ proti naprednim shodom ima veliko smolo. Da ne more „Stajercijancev“ premagati, to je umevno; kajti taki fantki vendar ne bodejo odraslenih mož v kozji rog spravili! Ali naš nesrečni Kemperle ima še enega nasprotnika, ki ga ne more premagati; in to je — vino! Dokaz temu slededi dogodek, ki ga poroča „Marburger Zeitung“: Te dni enkrat v pozni noči našel je neki gospod v Mariboru na tleh ležati in smrčati — neko postavo žalostne zunanosti. Dotični človek je, brzkone premagan od rujne kapljice, padel na tla in tam obležal, kakor da bi bil v svoji postelji. Ker smo pa zdaj sredi v zimi in je znano, da pijanec prav hitro zmrzne, šel je gospod po stražnika, da spravi „ponesrečenega“ na gorki kraj. Policaj je prišel in postavil žalostno postavo na noge. In kdo je bil? Naš ljubi Kemperle, urednik, agitator, katoličan, govornik, jurist in tretjerednik (?) Kemperle!!! Ali namesto da bi se Kemperle lepo zahvalil policaju, da mu je ta na nevoljive noge pomagal, prišel ga je psovati in ga je baje tudi po obrazu udaril. Ker pa policaji niso zato tukaj, da bi jih pijani klerikalčki topli, napravilo se je sodnijsko naznanilo in Kemperle bo šel brzkone kašo pihati... Toliko nesreče ima ta mladenič! Res, vsi Koroščevi žegni mu ne pomagajo!

Nesrečni dan je bil za Franceta Kramberger pretekla nedelja. Najprve so ga morali iz zborovalne dvorane vreči. Potem je šel v prvaško gostilno Arnuš in popival je do jutra. Na vse zgodaj je stopil potem na cesto in se na javnem trgu stepel z nekim mladeničom. Na obeh straneh so padale klofute. Ali je to obnašanje za rezervnega oficirja? Pri temu pretepu je bil tudi domači politični kaplan navzoč, kateremu je nekdo besedo v obraz zabrusil: Ti si ravno takšni falot! Tako je koral prvaški šunder s klofutami! Hahaha!

Prvaško zapeljavanje mladine. Pred kratkem smo poročali o narodni hujškariji, ki jo širijo gotovi ljudje med nedoletnimi srednješolci. Zdaj poroča „Slovenec“, da so se žrtve te hujškarije že pojavile. Baje so iz gimnazije v Ptuj izključili učenca Skazo, iz gimnazije v Mariboru pa osmošolca Kovačiča ter sedmošolca Dečka... Nam v tem trenutku o celi stvari še ni ničesar znano in je prišel tudi ljubljanski „Slovenec“ do tega poročila na nepošteni način potom zlorabe uradne tajnosti. Naj bode že kakor hoče, — nam se smilijo prizadeti dečki, ki bodejo celo življenje čutili posledice svoje otročarije. Smilijo se nam pa tudi vboji stariši, ki so pravzaprav najhujše kaznovani. Zahvalite se zdaj pri dr. Fermevcu in drugih narodnjaških kapacitetah, ki zapeljavajo nezrele dečke v nesrečo!

Prvaški pretepač. V Konjicah je neki prvaški kozi nekega meščana napadel ter z nožem težko ranil. Smrkovca so sodniji naznanili.

Kaplan s puško. Kaplana Franceta Ropa v celjski okolici mnogo faranov ne more videti. Dobil je vsled tega baje mnogo grozljivih pisem. Kaplan si je nabavil psa, ki naj bi ga čuval. Tudi ima poleg svoje postelje vedno nabasano puško. Lepe razmere, ki so jih seveda v prvi vrsti mladi politični duhovniki sami krivi!

Sodoma in Gomora. Piše nam stari prijatelj: Ako se ta protinaravna vnebovpijoča hudobija med duhovniki izvê, moralo bi po spisih sv. Alfonsa Ligvorijana ter farizejskih urednikov „Slov. Gosp.“ in „Straže“ vse tiho in skrito ostati, kajti po duhovskih ukih starega in srednjega veka je duhovnikom vsaka hudobija dovoljena in odpustljiva, in oni ostanejo pri vsem tem čisti in nedotakljivi! Zato so tudi zadnjič svojega tovariša svinjarja župnika Šorna kot celo neopolnega in čistega zagovarjali in oznanjevalce te nenaravne nesramnosti strastno napadali. Gorje pa posvetnim ljudem, zlasti liberalcem in

Nemcem, kadar se ti najmanj pregrešijo ali le sumijo, neusmiljeno jih bičajo trije p. . . „Slov. Gosp.“, „Straža“, navrh še tretji kranjski „Slovenec.“ Četudi pa je bil nesramni pohotneš možkih ljubčekov dne 14. januarja pri okrožni sodnji na eno leto težke ječe, in njegovih pet žrtev od njega zapeljanih na dva do štiri mesece težke ječe obsojenih, so klerikalni farizejski uredniki sedaj celo utihnili, ter bodo še nena ravno, nečloveško hudobijo svojega tovariša pri vsi svoji predrznosti čistili in vse vtajili in zakrili, kakor vselej (tako tudi zadnjič pri župniku Sušniku!) Povdarimo še to, kako velika sramota in škoda zadene onih pet žrtev, dva zakonska in tri samce za njih celo življenje! Tako so pa tudi pri volitvah vsi zaslepljeni volilci od strastnih duhovniških agitatorjev zapeljani, ker s tem sami sebi škodo kopajo, da ne pustijo duhovnikov pri cerkvi v miru, za kar so edino odločeni. — Povej no „Slov. Gosp.“, je-li bil ta gotovo večletni svinjski tovariš tudi „Stajerčev“ pristaš!?

V Ormožu priredijo v nedeljo, 29. januarja v gostilniških prostorih „Bierquelle“ lovski venček pod protektoratom visokorojenega g. grofa W. Wurmbrand-Stuppach in g. nadoficijala S. Gross. Godbo preskrbi kapela c. in kr. infant. polka št. 17 iz Celovca. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 2 K za osebo. Ednostavna toaleta ali lovski kostumi. Čisti dobiček se odda v dobrodelne namene.

Pazite na deco. 4 letni sinček zakonskih Hrasnig v Gaberjih pri Celju se je igral pri peči. Pri temu je dobil take opeklino, da bode brzkone umrl.

Mica Kovačeva je hotel igrati v Mariboru iz Avstrije izgnani rudar Franc Straneck. Pil je do polnoči, ali denarja ni imel. Policija mu je prisrkelba brezplačno prenočišče.

Trdovratni samomorilec. V Mariboru je hotel delavec Matija Osenjak v Dravo skočiti, kar je pa stražnik preprečil. Ali pomagalo ni, kajti Osenjak se je doma obesil.

Obesil se je v Mariboru 70 letni hišni posestnik Johan Mercher. V zadnjem času se mu je pamet zmešala in je tudi skoraj oslepil.

Zblaznela je v Mariboru gospa R. N. Oddali so jo bolnišnici.

Iz ljubosumnosti napadel je fant Anton Leskovar v Zicah pri Konjicah tekmeča Antona Bukovnik in ga težko ranil. Stražnik je vročerkneža aretiral.

Svinjar. Posestnica Ana Bobner v Grušni pri sv. Jurju naznanila je svojega hlapca Jožefa Maček sodniji, ker je ta na prepovedani način občeval s — telico.

V železno blagajno posestnika Käfer v Pobrežu pri Mariboru vlomila je dekla Kati Czopot in ukradla 120 K. Potem jo je na Ogrsko, kjer je doma, popihala.

Ženski zločin. Dekla Marija Kovač v Žalcu bila je noseča. Spravila je pa sad na prepovedani način proč. Zaprlj so jo.

Divjak. Fanta Franc Savnjak in Alojz Jerol v Planini pri Konjicah sta pila šnops in šla potem proti domu. Na poti je Jerol nakrat brez vsacega povoda vzel nož in je Ravnjaka 4 krat sunil ter ga smrtnonevarno poškodoval.

Svojo mati ugriznila je v pretepu oženjena Marija Počivavšek v Slabeh pri Kozjem. Lepa hčerka!

Nesreča. V Ptujtu sta se zopet enkrat splašila Jurzova konja. Dirjala sta po cesti proti železniški progi, ki je bila z šrangó zaprta. Prelomila sta šrangó. Medtem pa je pridrdral tovorni vlak, ki je enega konja popolnoma razmesaril in 30 m daleč vlekel. Kučijaž je na glavi težko ranjen.

Ukradel je Martin Pečnik v Mariboru sukno. Zasačili so ga pa takoj in vkljub temu, da je bežal, so ga vjeli ter oddali v luknjo.

Pretep po sv. maši. V Dramljah so šli fantje Miha in Anton Zdolšek ter Franc Verbič od maše domu. Brata sta Verbiča pretepla in tudi neki Anton Mastnak je udrihal po njemu. Take slučaje naj bi duhovniki raz prižnice grajali.

Zblaznel je v Mariboru konduktor Franc Marčič. Hodil je v sami srcaji po cesti. Oddali so nesrečneža bolnišnici.

Kolo ukradel je v Mariboru g. Fr. Paklu delavec Kostanjšek. Hotel je kolo potem za 10 K prodati. Tako so ga dobili in zaprli.

Čez stopnice sta padla v Hrastniku delavca Neubauser in Kellner. Prvi se je možgane pretresel, drugi pa roko zlomil.

Lepi občinski sluga je bil Franc Gorjanc v Škofjivasi. Spleparil je s podpisi in kradel občinski les. Gorjanc je sodniji naznanjen.

Ropar napadel je na cesti iz Celja v Laško posestnika Kosce iz sv. Rupreta. Ta se ga je komaj ubranil in zbežal.

Očeta zabodel in težko ranil je Jože Malajner v sv. Miklavžu. Brezvestnega sina so v Mariboru zaprli.

Obesil se je zaradi nevzdravljive bolezni Ignac Gigler v Mariboru. Nesrečnež zapušča 3 nepreskrbljene hčerke.

Roko zlomilo je v Trbovljah pri porivanju „huntov“ delavec Pavlu Holasek.

Pogorela je sušilnica olja g. Stigerja v Slov. Bistrici. Škoda je velika. Pri rešilnem delu sta bila dva požarnika težko ranjena.

Hude klofute je podelil v Trbovljah delavec Martin Smeck tovarišu Zagričniku. Pri temu ga je na očesu težko poškodoval.

Morilka svojega moža. Ana Babič v Zagaju je nagovarjala razne osebe, da naj njenega moža zastрупijo. Nekemu fantu je obljubila 200 K, ako umori moža in mu zažge hišo. Zverinsko žensko so zaprli.

Zastrupljenje. Hlapec Jože Vodenik v Konjicah šel je 18. decembra k svoji ženi v Kantkivasi. Tam je jedel žgance. Čez par dni je umrl. Pokopali so ga. Ali kar nakrat se je širila govorica, da je bil Vodenik od lastne žene zastrupljen. Odkopali so mrliča in zdravniki so potrdili, da je bil z arzenikom zastrupljen. Sodnija se s celo zadevo peča.

Samomor. Zaradi neke bolezni se je obesil v Halbenrainu krojač Eberhard.

Čudna smrt. Dekla nekega trgovca v Radgoni čutila se je mati. Da bi plod odpravila, snedla je veliko množino žefrana. Ali vsled tega je umrla.

Napadel je fant Jože Vermeš iz Krotovca pri Ptujtu občinskega odbornika Jož. Semlarič iz Zabovc na cesti v Ptujtu in ga težko ranil. Imel je že dalje časa nanj jezo.

Iz Koroškega.

Opozorjamo cenjeno naše čitatelje na članek „Prvaško gospodarstvo v pravi luči“, ki ga objavljamo v današnji številki „Stajerca“. Članek se tiče v veliki meri koroških razmer in naj ga naši prijatelji pazno prečitajo. Kajti tudi na Koroškem se pričenjajo pojavljati slabe posledice prvaškega gospodarstva!

Iz Šmarjete v spodnjem Rožu se nam zopet piše: Zadnjokrat smo poročali o našem mladem kaplanu. Ali stopili smo mu prehudu na kurja očesa. Zato je začel v svojem listu „Š-Miru“ cviliti na vse pretege. Zadelj smo pač žebel na glavo ali, kakor se pri nas pravi, „trofili smo mačko na glid“. Mladi kaplan pač ne razume, da je med njim in ljubim našim starim župnikom velikanska razlika. Župnikove besede so vedno rodile lepi sad. Hvala Bogu, da 35 let nismo imeli takega modrijana v fari, kakor je novi kaplan. Mi že vemo, kam ta kaplan sili. Ali njegova kroglja ne bode zadela „ins Schwarze“. Belo barvo si že videl v Šmarjeti in nikar ne misli, da bi nas komandiral. Najboljši kraj zate je pač pri Čopiču, ki ti je v prvaškem mišljenju ednak. Koliko sta pa ljudi našela? Zdi se nam, da mora v Šmarjeti prav malo ljudi biti, ko sta tako hitro gotova bila pri kramarju. Veseli nas, da ima kaplan tako bistro glavo, da si je zapomnil tiste dve nedelji, na katerih se je vršila znana židana pridiga. Dopisnik bi pa rad vedel, kakšen je tisti katekizem, s katerem pravi kaplan, da ga ne poznam. Prišel bodem enkrat v farovž, da ga vidim. Pravi katekizem nam je pa že svoj čas g. župnik v šoli raztolmačil. Tega se držimo, ne pa političnega katekizma mladih črnosuknežev. Kaplan pravi, da hočem „zastrupiti“ ljudi v tej fari. Povem mu vsled tega očito, da sem mnogo „Stajerca“ tudi v Apačah razdelil, ker so me Apačani zanj prosili. Lepe stvari bodo v njem našli. Naj vedo, kako so slabi duhovniki v Čenstohanu obnašali, kjer so oropali Mati Božjo, kako so ropali pri klerikalni „central-kasi“ v Celovcu, kako je bil žegnani Se-

rjajnik na 6 tednov zapora obsojen itd. Mi naprednjaki častimo dobre nepolitične duhovnike, za ostale se pa ne brigamo. Adijo Matijo!

Tat. V Greifenbergu je ukradel krojač Braudsch 300 K in pobegnil.

Poneverila je v Beljaku dekla Marija Kolbacher večjo svoto denarja. V Mariboru so jo pa že dobili in zaprli.

Kradel in sleparil je v Beljaku delavec Marko Kopanjnik. Potem je zbežal.

Dinamita ukradel je neznanec v sv. Lenartu i. s. 25 kil; istotako je ukradel 150 kapselnov. Tata se niso dobili.

Surovost. Hlapca Visočnik in Schumpfl v spodnjem Drauburgu sta najprej s fantom Oder popivala, potem sta ga pa tako pretepla, da je nezavesten obležal.

Roparski umor. V Arnoldsteinu so zaprli Hrvata Andreja Žnidarič. Mož je na sumu, da je delavca Angelo Bosso umoril in oropal.

Trebuh preparan je bil v Celovcu hlapcu Ferdinandu Brezdek. Sprl se je na cesti s fantoma Lovrenc Lodron in Alojz Winter, ki sta ga z nožmi grozovito obdelala.

Zaprli so v občini Winklern hlapca Petra Prebernig zaradi zločina proti pravosti.

Po svetu.

Smrt morilca. Poročali smo svoj čas, da je bil dalmatinski župnik Tomažević na 5 let ječe zaradi napeljanja h umoru obsojen. Njegova ljubica in skrivka Ostrič bila je na 10 let obsojena. Te dni je fajmoštra v ječi kap zadela in je bil takoj mrtev. Ker je tudi Ostrič na smrt bolana, se govori, da se je čedni parček zastrupil.

Velika lakota vlada na severnem vzhodu Rusije. Tifus vsled gladu se grozovito razširja in nobenega zdravnika ni. Bati se je, da bodejo narodi Jakutov in Keraepv vsled lakote izumrli.

Ciganski roman. V neki vasi na Ogrskem so shranili cigani v gostilni veliko vrečo; rekli so, da pridejo zvečer ponjo. Ko je hotela hčerka gostilne zakleniti, vidila je, da se vreča premika. Vzela je puško in je na vrečo ustrelila. Ko so jo odvezali, našli so v nje ustreljenega cigana. Cigani so vtihotajili svojega tovariša v gostilno, da bi jo ponoči izropali.

Korajžni fajmošter. V Novemgradu je fajmošter Nika Grbin neko žensko z lastnimi rokami iz cerkve vrgel, češ da ni vredna biti v Božjem hramu. Pri temu jo je tudi ranil. Sodnja je nasilnega popa na 14 dni zapora obsodila.

Grozni morilec. Plesnega učitelja Krasinski v mestu Manicz na Ruskem so zasačili, ko je hotel bagajo svojega prijatelja oropati. Ustrelil je pri temu nekajga hlapca, neko ženo in otroka iste, nadalje še dve ženski, skupno torej 5 oseb. Morilca so zaprli.

Telegrami.

Slovenska tiskarna v Celju — zaprta.

Celje, 25. prosinca. Obrtna oblast je danes tukajšno slovensko tiskarno s trgovino vred zaprla. Vso delo v tiskarni se je moralo takoj vstaviti. Oblast je tudi vse knjige tiskarne in prodajalne konfiscirala. Prišlo se je velikim nepostavnostim na sled. Oblast v temeljuje svoj korak s tem, da je podjetje prekoračilo svoj delokrog. Časopisi, ki se tiskajo v tej tiskarni, ne morejo več izhajati. Cela stvar je v zvezi s škandaloznim polomom v „Zvezi slovenskih posojilnic.“ O vsej zadevi še poročamo. Zadnji stebri propale „Narodne stranke“ se podirajo.

Dunaj, 25. prosinca. V državnem zboru je govoril danes nemško-napredni poslanec H. Wastian. Pojasnil je z ojstrimi besedami lažnivo farizejsko in brezvestno hujskarijo slovensko-prvaških poslancev. Govornik je omenil tudi „Štajerčeva“ stranko, ki jako lepo napreduje, in zlasti naše zadnje shode v Ptuj, Mariboru in sv. Lenartu. Zbornica je vzela to naznanilo z veseljem na znanje, kajti „Štajerčeva“ stranka dokazuje, da slovensko ljudstvo ni zadovoljno s pogubonosno politiko slovenskih poslancev.

Nekaj naukov za kmeta.

(Spisal ekonom J. Waupotič-Hardeč.)

Odločil sem, da hočem v kratkih besedah pedati kmetu nekaj važnih nasvetov, kako da naj si gospodarstvo zboljša in si s tem dohodke poviša. Kot frekvant vsakovrstnih kmetijskih in gospodarskih šol videl sem, da kmet dandanes mora biti dobro poučen, da je zmogel v vseh mu pretečih zadregah, znati si pomagati. V prvi vrsti mora biti kmet vreden knjigovodja svojega gospodarstva, da ob koncu leta potem vč, katera gospodarska panoga mu je največ dobička prinesla, da se je tesneje oprime in katera se mu je pa slabo obnesla

ali je mogoče pri njej še zgubo imel, da jo ima za manjše važno ali jo opusti. Nadalje mora biti tudi kemik in fizik, da ve konstatirati kake sestavine ima njegova zemlja, katero ima obdelovati, da njej potem ve z gnojili dodati česar jej manjka in da na njej take pridelke poseje, ki na njej najbolj uspevajo. Mora tudi vedeti ktere snovi pomebuje katera rastlina več ali manj, kajti rastlinska hrana je za posamezne rastline različna. Potem koliko redilnih snovi ima ta ali oni zemeljski pridelek, da si ga potem ve pri živinoreji v pravo korist obrniti, itd. Biti mora toraj tudi vztrajen opazovalec narave, ker od narave odvisen je plod njegovega dela. Nadalje mora tudi vedeti nekaj o živinozdravilstvu, da mu ni potreba v vsakem slučaju živinozdravnika klicati, posebno v slučajih, ki so hitre samopomoči potrebni. Nadalje mora znati tudi zakone in postave, posebno v koliko se tičejo kmetkega stana, ker drugače mora si pustiti od kakega oderuškega advokata kodo črez ušesa potegniti, posebno če ima prepričljiva soseba, ker slučajji so, da nekateri skoraj celo premoženje v lahkomišelnih pravdi zapravijo. Zelo potrebno bi tudi bilo, da bi se predmet zadevajoč kmetkega postavožnanstva tudi v ljudske šole upeljal, koliko je to potrebno, mislim bi se skozi to vsaj nekaj to odjite preprečilo.

Tukaj naštel sem samo to važnejše, česa vse kmet znati mora, sicer bi se dalo še mnogo povedati, ako bi se hotelo o tem natančneje razpravljati; hotel sem namreč eno knjigo izdati, v katerej bi se to bolj temeljito in obširno razpravljalo, ali žalbog moj delokrog mi sedaj tega ne dopušča. Zatoraj hočem navesti tukaj samo le nekatere nedostatke v gospodarstvu. Ali en nasvet bi pa imel do kmetov posestnikov, da naj bi energično svoje sinove, posebno tiste ktere hočejo posvetiti kmetkemu stanu, pošiljali v kmetijske in gospodarske šole, ker tamkaj bo se vaš sin temeljito poučil o teh predmetih, ktere sem prej navedel. Ne smete svojim sinovom biti nevošljivi boljše bodočnosti, in se izjaviti, kakor nekateri, ki pravijo: »Kakor je delal moj oče, tako delam tudi jaz, in ni še posestvo propadlo, zatoraj tudi tako naj dela moj sin.« Seveda gospodarstvo ni morebiti propadlo, ali napredovalo pa tudi ni. Želi pa vendar vsaki, ne da bi stal vedno na starem stališču, ampak da napreduje, to je smoter vsakega izobraženega človeka. Tudi moramo pomisliti, da časi so se zelo izpremenili, vse se organizira in si hoče jamčiti boljše bodočnosti, naj si bo uradnik, obrtnik ali delavec, samo kmet zaozstaja pri starem. Dandanes reče se čitati dobre gospodarske časnike in knjige, kakor tudi politike ne v stran puščati, ki je tu in tam tudi važnega pomena za tvoj obstanek in bodočnost. Kdor dandanes nič ne čita in se ne uči, takemu ni mogoče na noben način napredovati. Kajti sedanjí čas reče se delati poprej z umom in še le potem z rokami, ne pa kakor nekateri, ki se lahkomišljeno mučijo noč in dan, pa vendar njihovo delo ne prinese pravega ploda. Oglejmo si toraj malo naša sedanja kmetka gospodarstva in opazili bomo dosti gospodarskih napak, ktere se morajo odpraviti, ako se hoče priti do boljše cilja. Tvarino razdelil sem v sledeče odstavke: 1. Gospodarska poslopja. 2. Dvorišče. 3. Zivinoreja. 4. Poljedelstvo. 5. Travníštvo. 6. Vincereja. 7. Sadjereja. 8. Gozdarstvo. Pisati hočem kolikor mogoče poljudno in v domačih izrazih da bo vsakemu lahko zastopno.

Gospodarska poslopja.

Gospodarska poslopja morajo biti prostorna, da zadostujejo v toliko, v koliko je posestvo obsežno. Na več krajih se opazi, da je premalo prostora, da mora biti gospodarsko orodje, kakor lotre, sani, plug itd. kje zunaj pod kapom, da postane moko posebno kadar po vetru dežuje in je toraj orodje enkrat suho in zopet moko, na kar hitro strohni in zopet mora biti novo. Potem pogledimo v hleve, katerih je še primeroma zelo malo v pravem praktičnem stanju, tu in tam še opaziš v hlevu v kakem kotu jamo za gnojnico, kar dela velik smrad, kar živini zelo škoduje, da je podvržena vsakovrstnim boleznim. Iz hleva mora biti napeljan vodovod naravnost na gnojišče ali v gnojiščno jamo, da gnojnica sproti odteka in da ostane sploh čisti zrak v hlevu. Pomni: Ako hočeš imeti zdravo živino, skrbi za čisti zrak v hlevu! Opazi se tudi, da imajo na nekaterih krajih perutaino v govejih hlevih, kar tudi ni zavoljo smrada živini prijetno. Perutina naj ima za se svoj hlev. Kar se tiče žitnice bi omenil, da je na suhem in v zravnem prostoru in da se v njo ne spravljajo kaki boli vodeni pridelki n. pr. krompir, korenje, repa itd. in sploh stvari ktere gniliho, ker skozi to postane zrak v žitnici vlažen in nastanij se v njem vsakovrstne bakterije, kar povzroči da se zrnje vlage navleče, se sprime in začne plesniti in se pokvari. Ne spravljaj v žitnico toraj nikdar tvarine po kateri bi zrak vlažen postal, ako hočeš imeti sploh dobro zrajel. Nadalje tudi ne imej v spodnje kleti v kateri shranjuješ pijačo, kadno zelje, jesh itd. prej omenjenih pridelkov, krompirja, pese itd., ker ti pridelki so preveč podvrženi gnilobi in s tem se okuži zrak, kar ti lahko povzroči, da se ti s prva navedene tvarine pokvarijo. Za krompir, repo, korenje, peso itd. moraš imeti posebno primerno shrambo. Nekaj bi še omenil o prostoru za krmo. Navadno se krma na podstrežje nad hlevi spravi, kar je prav ali paziti se mora na to, da imajo hlevi dober strop, kateri ne pripušča sopara ki pride iz hleva, ker drugače postane seno od sopare vlažno in plesni, da s tem več ko pol redilnih snovi zgubi in sploh je še škodljivo živini. Priporočal bi, kateremu primanjkuje prostora za seno, da si da narediti taki kozolec, štirje drogi in streha ki se da privzdigovati po potrebi. Navadni kupci z enim drogom niso priporočljivi, ker radi natečejo in na zunanjej strani se dosti krme pokvari. Sedaj še o drvarnici. Navadno so drva za kurjavo na prostem, v poletnem času že velja ali po zimi nikakor ne, ko je več-

noma deževno in snežno vreme, da se drva mokrote navlečejo in se skoraj ne dajo posušiti, s čim se navadno ženske pogostoma čenerejo. Na nekaterih krajih imajo tudi navado, da drva sproti sekajo in potem s surovimi kurjo kar je velika nezemsel, ker drv se za tretjino več porabi in tudi nikake vročine ne dajo od sebe, kar je za pomisliti celo sedanjí čas, ko so drva tako drage. Napravi si toraj drvarnico in drva imej navadno sploh pripravljene suhe za kurjavo. Akoravno ti drv ni potreba kupiti vendar pomisli, da pozna-ji rodovi bodi tudi potrebovali drv in ne samo ti. Povsod moramo štediti akoravno z majhnim, pa vendar eno k drugemu vzeto dosti pripomore

(Naprej pride!)

Loterijske številke.

Gradec, dne 21. januarja: 78, 49, 64, 25, 20.
Trst, dne 14. januarja: 60, 28, 70, 26, 57.

Ako želočno delovanje oslabi se mora poskušati, da se izbere pravilna sredstva, ki zamorejo želoček zopet k trajnemu, krepkemu delovanju pripraviti, kajti to je glavni pogoj za vse druge funkcije človeškega trupla. V tem ožiru najbolje znano sredstvo je skozi 40 let v vsej monarhiji razširjeni dr. Rosa balzam za želoček iz apoteke B. Fragner, c. k. dvorni liferant v Pragi. Zaloga tudi v tukajšnih apotekah.

Izjava.

Podpisana prekličeva našo v vlogah na c. k. štajerskoga namestništvo v Gradcu z dné 16. 11. 1910 storjeno očitjanje, da je nama kot predstojnikoma občine Malavas in Meretinci okrajni odbor ptujski pod lažnivo pretvezo vlovil podpise za vlogo na okrajni odbor ptujski in da se nama je ob priliki podpisal del imenovane vloge zamolčal in prikril.

Zahvaljujema se, da je okrajni odbor ptujski vsled naše izjave umaknil obtožbo radi razžaljenja časti.

Dr. pl. Fichtenau m. p.
Širce m. p.
priči.

Simon Belšak m. p.
Franc Prelog m. p.

Prodaja vina

staro 20 polovnjakov, novo 30 polovnjakov, iz Leskovca št. 12. Vpraša se pri g.

Joh. Windisch,
spodnji Breg pri Ptuj.

Konje za klati

kupuje v vsaki množini po najviših cenah

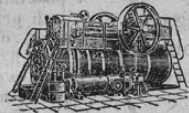
Isidor Copetti, Maribor,
Kaserngasse št. 11.

Heinrich Lanz, Mannheim

Patent.

Lokomobili

z vročo paro in sito paro (Heissdampf und Sattedampf)

z ventilnim krmilom zistem Lentz

Avstrijska prodajalna pisarna:

Emil Honigmann, Dunaj IX

Löblichgasse Nr. 4.

Internat. lovska rastava Dunaj 1910, državna častna diploma. (Najvišje odlikovanje).

Letna produkcija ckr. 2.000 lokomobilov.

Največja fabrika lokomobilov kontinenta.

79

Veliko presenečenje! Nikdar v življenju ta prilžnost! 600 kom. le 3 K 80 h.

1 krasna pozl. prec. anker-ura z veriico, natančna, 3 letna garancija; 1 moderna židana kravata za gospode; 3 ff. žepni robci; 1 krasni prstan za gospode z imit. biserom; 1 krasna eleg. garnitura ženskega kinča, ki obsega 1 krasni koljé iz orient. biserov, mod. damski kinč s patent-zaklepom, 2 eleg. damska braceleta, 1 par ušesnikov s patent-kaveljem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo; 1 usnjata denarnica; 1 p. gumb za manšete, 3 gradno duble-zlato s patent-zaklepom; 1 veceleleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta; 3 zabavni predmeti, velika veselost za mlado in staro, 1 zelo praktičen seznamek ljub. pisem za gospode in dame, 20 koresp. predmetov in še čez 500 rabnih predmetov, v hiši neobhodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, košta le K 8-80. Pošlje po povzetju dunajska centralna razpisiljalnica

Ch. Jungwirth, Krakova št. 8/41. 86

NB. Pri naročih dveh paketov se priloži 1 prima angleska britev. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Služba

pisarniškega pomočnika

se odda pri okrajni sodnji v Bleiburgu na Koroškem. 104

Dobra vina

iz lastnih goric se prodajajo v „fläschenschanku“ v Ptuj, Allerheiliggasse 13, i. s.:

Staro vino 72 h;
novo 64 ;
jabolčni most 28 ;

Johana Kräber

Želodec

kot posredovalec, izreje je vzdrževatelj živečkega organizma. Treba je tedaj njegove funkcije kot organa, ki prebavi in čisti, vedno podpirati.

Dela se, kakor da bi ne bil tako važen, kakor drugi organi. Ako želodec ne prebavi, je vse truplo za delo nezmožno. Priznano domače sredstvo, ki se napravi iz izbranih zdravilnih znanj, ki pospeši apetit in prebavo ter mlo odvajja, ki znižja znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja, sedenja, bolečine v želodcu, napenjanje, preveliko kisline, krčevite bolečine, je dr. Rosa balzam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo!

Vsi deli embalaže niso postavno varstveno znanko!

Glavna zaloga: Apoteka

B. Fragner,

c. in kr. dvorni liferanti, „k. k. črnemu orlu“ Praga, Kleinseite 203 kot Nerudagasse.

Poslna razpisiljate vsak dan.

1 cela steklenica 2 K pol steklenice 1 K.

Po pošti proti naprej-plačilu K 1:50 se pošlje 1 malo, K 2:80 1 veliko steklenico, K 4:70 dva veliki, K 8— štiri velike steklenice, K 22— pa 14 velikih steklenic franko na vse postaje Avstro-Ogrske. — Depoti v avstro-ogrskih apotekah, 939

Prodajalec železja,

detajlist, zmožen nemškega in slovenskega jezika, sprejme se s 1. marcom t. l. v trgovini
Johana Slawitsch, sv. Lenart sl. g. 96

Proda

ali v n a j e m daje se lepo arondirano posestvo v Jareninski dolini, ki meri okroglo 60 oralov s 6 numeriranimi stanovanjskimi hišami. Vpraša se pri g.

Franz Baumgartner, Jaringtal
pošta Jarenina sl. g. 84

Proda se takoj

dobro idoča

trgovina

z mešanim blagom na deželi. Zahteva se nekaj tisoč kron. Izve se pri upravi tega lista. 95

Vodja gospodarstva (Wirtschafter)

oženjen, energičen, jako zmožen v vinogradništvu in sadjarstvu, ki ima viničarje nadzorovati in dela samostojno voditi, sprejme se za vinograd v Ljutomerju. Ponudbe je vpslati pod šifro „Tüchtiger Wirtschafter“ na upravnništvo „Štajerca“. 98

Hlapec

h konji z 240 kron letne plače in sicer:
januar, februar, november, december . . . 10 K.
marc, april, maj, junij . . . 15 K.
julij, avgust, september, oktober . . . 35 K.
Z vsa oskrbo in 1 litrom mostom na dan, se takoj sprejme pri ekonomu Schmidt, Tandendorf bei Graz. 99

Jos. Kasimir, Ptuj

trgovina s špicerijo, barvami in mešanim blagom priporoča svojo bogato zalogo blaga pod najboljšjo in najcenejšo postrežbo.

Novo došla

Tomaževa moka,
najboljše gnojilo, v vrečah po 100 kil. 97

Mestna občina v Ptuj

oddaja okroglo 90.000 kosov izvrstno zrelih američanskih koreninskih trt, t. j. Montikola, Riparia z velikim perjem in Solonis za nasadno dobo 1911. Cena po dogovoru. 107

Dobro idoča gostilna in trgovina

z mešanim blagom se zaradi družinskih razmer poceni prodaja na spodnjem Štajerskem. Vinograd 14 polovnjakov ima na leto, veliki sadonosnik, gospodarsko poslopje, vse zidano in z opeko krito, hiša obsega 2 sobi za goste, trgovina, kuhinja, 2 spalnici, vse brez konkurence, 15 minut od farne cerkve, zadnja cena 8.000 K; 6.000 K lahko ostane vknjiženih. — Tudi v Mariboru (15 minut od mesta) je dobro idoča gostilna za prodati, na leto se toče 70 do 80 polovnjakov vina; cena 23.000 K. —, 12.000 K lahko ostane vknjižena. Lepo kmetijsko posestvo blizu Maribora se pod dobrimi pogoji prodaja. Vpraša se:

Realitäten-Bureau gospe Stanzar, Maribor, Schulgasse 5. 108

Priporočljiva domača sredstva. 105

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1:20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki od strani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1:20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à 1:60. — Izvrstni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpisiljatev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.

Za gostilno

z vinom, pivo, mrzlim in gorkimi jedili sprejme se

dobri krčmar

na „Teichwiese“ (preje Cucek „Teichmühle“) v zgornjih Veličah (Oberwelitschen). Prosileci z rokodelstvom ali penzionist s kavicjo se odlikujejo. Več pove

Jos. Ornig

pekarija Ptuj.

109

V življenju nikdar več!

Veliko presenečenja!

600 k. za le K 4—.

Ena krasna pozlač. 36 urna prec. anker-ura z veriico, gre natančno, se garantira 3 leta, 1 moderna židana kravata za gospode, 3 najf. žepni robci, 1 prstan za gospode z imit. dragocnim kamenjem, 1 špic za cigare z bernsteinom, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno zrcalo za toaleto, 1 denarnica iz usnja, 1 žepni nož, 1 par gumbov za manšete, 3 prsne gumbe, vse double-zlato s patent-zaklepom, 1 nežni album za slike, obsega 36 najlepših slik sveta, 5 jux-predmetov, veliko veselja za mlade in stare, 1 koristen „Briesteller“, 20 predmetov za korespondenco in še 500 k. divk. predmetov. V hiši neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro, ki je že sama denar vredna, košta samo K 4—. Naslov: Dunajska hiša blaga F. Windiche, Krakova No. P/VIII. NB. Kar ne dopade, denar nazaj. 85

Zasluzek!! 799

2—4 K na dan in stalno skoz prevezetje lahke štrikarije doma. Edino moja mašina za hitro štrikanje „Patenthebel“ ima izkušene jeklene dele, štrika zaneslj. nogavice, modne in sportne izdelke. Predzn nepotrebn. Poduk zastoj. Oddajnost nič ne stori. Troški mali. Pism. garanc. trajne službe. Neodvisna eksistenca. Prospekt zastoj. Podjetje za pospeševanje domačega dela, trg. sodn. protokol. Karl Wolf. Dunaj, Mariahilf, Nelkengasse 1/06.

Dva učenca iz boljše

dobrim šolskim spričevalom, slovensčine in nemščine zmožna, se sprejmeta v trgovini J. F. Schescherko, sv. Jurij 72 ob južni železnici.

Pridni, dostojni, oženjeni

hlapec,

katerega žena zna dobro molziti, se sprejme pri g. Mizzi Leskoschegg spodnji Breg pri Ptuj. 103

Vino

se prodaja pri Johann Bruss. Budina pri Ptuj. 88

Mesarski učenc

iz boljše hiše se takoj sprejme. Pojasnila daje upravnništvo „Štajerca“. 82

Kovaški učenc

se sprejme pri kuršmidu A. Pogatschnig, Velikovec na Koroškem. 91

Pozor!

50.000 parov čevljev! 4 pari čevljev samo K 7:50. Zaradi ustavljenja plačil raznih večjih fabrik se mi je naročilo, prodati večje število čevljev globoko pod izdel. ceno. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih suir-čevljev usnje, ruj, ali črno, galos, Kapen-bezac, močno obkovan usnjata tla, veceleleg. najnov. falcija, velikost po št. Vsi 4 pari košajo le K 7:50. Pošlje po povzetju C. Grüner, eksport čevljev, Krakov št. 206. Zmenjava dovoljena ali denar nazaj. 87

Lepa jaboljka

kupi; ponudbe s ceno na g. K. Kovac, Jelacičeva trg, Zagreb. 92

Pridni viniar

ako le mogoče s 3—4 delavskimi močili, se takoj pod dobrimi pogoji sprejme. Več pove g. Franz Winkler v Ptuj, Herrngasse 27. 93

Mizarski učenc

in tudi eden pomočnik se takoj sprejmeta pod dobrimi pogoji pri Robertu Jamschek, mizarski mojster, Gutenstein, Koroško. 94

Dobra urva

se prodaja pri g. Mizzi Leskoschegg spodnji Breg pri Ptuj. 102

Za bolnike! Za trpeče! Za zdrave!

Proti se tako zastarelim in trdovratnim sluhajem revne, gibla, živčne bolezni, glavobola, bolečinah na hrbtu in mišicah, bodenja v strani, trganja v udi, otokline, hvali se splošno na mnogih klinikah praktično izkušeni, od 1000 zdravnikov priporočeni

Ichtiomentol,

ki je patentiran v vseh državah, mnogokrat premiran. Na zdravilni moči nedosežen! Uspeh presenečljiv! Čez 15.000 zahvalnih pism. Edina razpošiljatev in fabrika kem. laboratorij ces. svetn. in apotekarja S. Edelman, Sambor, Ringplatz 39. Franko-pošiljatev po povzetju 5 steklenic K 6.—, 10 steklenic K 10.—, 25 steklenic K 23.—. 851

Garantirano originalna narurna vina.

- Štajersko dobro deželno vino K 48.—
 - Štajersko namizno in iztočno vino K 52.—
 - Štajersko krepko vino iz gore K 56.—
 - Terrano rdeče krvno vino, velefino K 56.—
 - Silvancec, beli, fino namizno vino K 60.—
 - Rizling, beli, fino namizno vino K 60.—
- pri 100 litrih prodaja in razpošilja vinka klet v velikem poslojuj sparkase

Otto Kuster, Celje na Štajerskem.

PATEPHON

Edina mašina za govorenje na plate, ki igra brez igle. Izdelek svetovne firme

Pathè Frères.

To je na vsak način najboljšo. Prekosi vse druge sisteme. Plate se ne obrabijo, se ne praskajo; čuje se resnično muziko. Cenike zastoj in franko.

Predstavi brez da bi šlih k nakupu. 533

C. ACKERMANN

urar v Ptuj (teater.)

Sprejme se

konjski hlapec

za poljsko delo, plača na leto 240 kron in hrana.

Graščinsko oskrbništvo

Novi klošter, Sav. dol. pri sv. Petru. 66

Viničar,

krepki mož od 40—45 let, z najmanje 3 delavskimi močmi, se takoj sprejme. Dnevna plača za viničarja 60 h za ostale 50 h, jako lepo veliko stanovanje, 2 orala jako dobrega polja, mleko od ene krave in prosta drva. Troški preselitve se povrnejo. K. Kübler, Altenberg pri št. Ilju. 67

Posestvo,

obstoječe iz 4 johov njive, 2 lesa, travnik, je tudi pravica do pašnika. Hiša in gospodarsko poslopje je vse zidano; vknjiženi dolg 2.600 K, lahko gori ostane; cena 8.400 K; se takoj zavoljo družinskih razmer prodaja. Vprašati je pri g. Pohan Wičar v Digošah (Lendorf) št. 17 pri Mariboru. 65

Svetovno mojsterstvo v industriji ur vendar pridobljeno!

Prevzete edine razprodaje me spravi v položaj, za le K 4-90 oferirati elegantno, ekstra ploščo amerik. 14 kar. zlato-duble švic. žepno uro. Ista ima dobro idočo 36 urno Anker-kolesje premirane znamke „Speciosa“ in je na električni poti s pravim zlatom prevlečena. Garancija za preciznost 4 leta.

1 k. K 4-90
2 k. K 9-30

Vsakuri doda se fino pozlačeno verižico zastoj. Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. denar nazaj. — Poslje po povzetju.

E. HOLZER, Krakova, Stradom 18/26.

Boj proti draginji

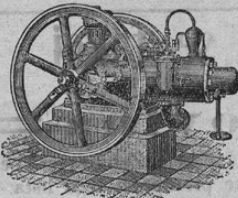
zahteva zapovedujoče, da kupujete štofe za moško in žensko obleko neposredno v fabriki.

V lastnem interesu zahtevajte tedaj naše najnovjše jesenske in zimske muštre. Reže se vsako mero.

Prva šlezjska zaloga tvorniških proizvodov

„SUDETIA“

Jägerndorf, avstr. Šlezija.

Climax-

motorji (Zweitakt) za surovo olje.

Najcenejši promet. Nobene finančne kontrole. Najmanjša potreba vode. Nobene nevarnosti za razstrelbo

BACHRICH & Co., Dunaj

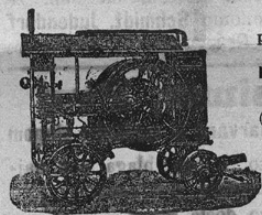
XIX./6 Heiligenstädterstr. 83. VII. 699

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 3'50. 30.000 komadov

kupljenih, zaraditega pošiljam 1 lepo 36 ur idočo „Gloria“ srebrno anker-rem. uro, švic. kolesje z lepo gravir. oklopjem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebr. verižico natančno idočo za le K 3'50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem. prve vrste švic uro s pozlač. verižico za K 5.—. Triletno pismeno jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju S. Kohane, razpošiljalnica švicarskih ur, Krakov št. 279. Nestevidno priznanj in naročil. Za neugajajoče denar nazaj. 106

1 do 2 vinarja prometnih strokov za uro in HP z mojimi pat. motorji za surovo olje z visokim pritiskom (Rohöl-Hochdruck-Motoren od 16 HP naprej)

4 do 5 vinarjev pri mojih petrolin-motorjih in petrolin lokomobilih, ter 2—3 HP in tudi stoječih motorjih.

Fabrika motorjev J. Warchalowski

Dunaj III. Paulusgasse 1.

Tisoči motorjev v prometu. Ceniki zastoj. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolin-motorji. 51

Ustanovljeno 1752.

Josef Goriupp

usnjarska delavnica v Ptuj (Bürgergasse 1.)

kupuje vse vrste kož, tudi svinjske kože, po najboljših cenah, prevzame vse vrste kož v najcenejšo izdelanje in priporoča svojo zalogo v usnju za podplate, v rujavih, gladkih, narbanih kravjih kožah, pitingeh, lakasto usnje, gemse, šagrin, satinovo usnje, box-usnje, blank-usnje itd. ter vse potrebščine za čevljarje. 73

Mesto 16 kron samo 6 kron.

Vsled cenega nakupa v veliki fabriki ur, prodam mojo pravo kovinsko

„Gloria“-srebrno remontoar uro

dvojni mantelj, 36 urno izvrstno rem. kolesje, teče v kamenjih, krasno obišje, graviranje z konjem, jelenom, levom ali vapnom, dekler izda zaloga za malenkostno ceno

6 kron za en kos prejšnja cena 16 kron.

Primerua „Gloria“ srebrna verižica 1 krono 3 leta garancije. — Pošilja po povzetju Eksporna hiša ur

Max Böhnell

Dunaj IV., Margaretenstr. 27/26. 1053

Največje povišanje teže! Najkrajše trajanje pitanja! Najfinejša kakovost!

povzroci kot do-datek k navadni svinjski krmi

Fattingerjev

„Lucullus“

ki je najprimernejša in največ vsebujoča krepilna krma za pitanje in rejo. V posebnih krmilnih pristnih na kr. ogrski živino-fiziolog preizkovalnici v Budimpešti se je dognalo, da se z 2 kg. „Lucullusa“ živo težo za 1 kg. zviša.

Brez razumnega krmiljenja so dobri pridelki v živinoreji izključeni.

50 kil z vrečo vred K 11-50 od fabrike. Ceniki brezplačno od fabrike živalskih krmil

Fattinger & comp. z. z. s. z. Dunaj-Inzersdorf.

Viničar

sprejme se takoj za Lembah pri Mariboru. Več pove g.

M. Strasschill v Ptuj.

Oblastnijsko dovoljena razprodaja

Ivan Berna

v Celju, gospodska ulica šte. 6

priporoča svojo bogato zalogo oduval za pomladansko letno in z. msko sezijo, vse vrste moskih, damskih in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumi za pate, vrvice, zaponke vedno v največji izbiri. Priporočam tudi specialistom prave gorske in lovške čevlje izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. 617

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užigalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Štajerčeve užigalice“! Glavna zal. firma brata Slawitsch v Ptuj.

Naredko sejati, ali močno gnojiti!

Tudi za spomladni popravek naj se ravna vsak kmetovalec po temu od znanosti in prakse priporočenemu nasvetu.

Kot najboljše in najkoristnejše gnojenje s fosforjevo kislino priporočamo

močno gnojenje s Tomaževo moko.

Garantirano čisto in polnovredno Tomaževo moko oddaja spodajšnja firma samo v plom-biranih vrečah z varstveno znamko in opombo vsebine.

Fabrike Tomaževih fosfatov Stern-Marke Z. Z. o. z., Berlin W 35.

Zaradi ofert obrnite se na znane prodajalne ali direktno na zgorajšjo firmo.